

บันทึก

เรื่อง ขอให้ตีความในการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ
(ระยะเวลาที่ทางราชการยึดเวลาการปลดเป็นทหารกองหนุนจะ
นับเป็นเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือไม่)

กระทรวงสาธารณสุขมีหนังสือ ด่วน ที่ สส ๐๒๐๔/๒๑๗ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ ความว่า นายนาค นุ่มดี อดีตเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ๔ ศูนย์การแพทย์และอนามัย ตำบล ห้วยพลู อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้รับบำเหน็จจากเวลาราชการตอนที่ ๓ ทาง กระทรวงสาธารณสุขไปแล้ว (เวลาราชการตอนที่ ๓ คือตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑) ได้โต้แย้งคำสั่งของกรมบัญชีกลางตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ ๐๔/๑๔๑๔๘ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๒ ซึ่งสั่งว่า เวลาราชการตอนที่ ๑ ของนายนาค นุ่มดี ระหว่างเป็นทหาร กองประจำการและไปราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา ตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๔๘๖ ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ (ปลดปล่อยตัวเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๘) กับเวลาราชการตอนที่ ๒ ระหว่างที่ นายนาค นุ่มดี รับราชการทางกระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๙ ถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๔๙๕ (ลาออกเพื่อประกอบอาชีพอื่นโดยไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๔๙๕) ไม่อาจนำมานับรวมเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ บำนาญได้ตามมาตรา ๓๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ และ ไม่ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓๐ (ก) เพราะนายนาค นุ่มดี เป็นทหารกองประจำการไม่ใช่ทหาร ประจำการ และถูกปลดจากกองประจำการไม่ใช่ถูกปลดจากประจำการ ซึ่งนายนาค นุ่มดี ได้ โต้แย้งว่าตนเป็นนายทหารประทวน (สิบตรี) ต่อจากการเป็นทหารกองหนุน เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๘ เพราะทางราชการได้ยึดเวลาการปลดเป็นทหารกองหนุนออกไปในกรณีสงครามมหา เอเชียบูรพาจนถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ ดังนั้นตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๘ ตนจึงเป็น นายทหารประจำการ มีใช้ทหารกองประจำการอีกต่อไป และเมื่อตนถูกปลดออกจากประจำการ แล้วก็ย่อมได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓๐ (ก) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือมีสิทธินับเวลาราชการรวมในตอนหลัง(คือตอนที่ ๓) ได้ ฉะนั้น กระทรวงสาธารณสุข จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า กรณีเมื่อทางราชการยึดเวลาการปลดเป็นทหาร กองหนุนเพราะสงครามมหาเอเชียบูรพาออกไป ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๘ จนถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ นั้น จะถือว่าตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๘ นายนาค นุ่มดี เป็นนายทหาร ประจำการมีใช้ทหารกองประจำการอีกต่อไปหรือไม่ และหากตีความว่าเป็นนายทหารประจำการ แล้ว จะนำเวลาราชการทหารในตอนต้นที่ ๑ มารวมกับเวลาราชการพลเรือนในตอนต้นที่ ๓ เพื่อคำนวณ บำเหน็จบำนาญเพิ่มให้จะได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑) ได้พิจารณา

ปัญหาดังกล่าวประกอบกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงกลาโหม (กรมการเงินกลาโหม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า นายนาค นุ่มดี เป็นทหารกองประจำการ และไปราชการสงครามมหาเอเชียบูรพา ตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๔๘๖ และกระทรวงกลาโหมได้เลื่อนการปลดทหารกองประจำการโดยปลดปล่อยตัว เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ แม้การปลดออกจากทหารกองประจำการของนายนาค นุ่มดี จะช้าไปกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะนั้น แต่กระทรวงกลาโหมก็มีอำนาจที่จะเลื่อนกำหนดเวลาปลดได้ตามความจำเป็น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหารดังกล่าวแล้วข้างต้น ฉะนั้นจึงต้องถือว่าการที่นายนาค นุ่มดี ถูกปลดออกจากราชการทหารเป็นการปลดออกจากทหารกองประจำการ หากใช่เป็นการปลดออกจากทหารประจำการไม่ เมื่อการปลดนายนาค นุ่มดี ออกจากราชการทหารเป็นการปลดทหารกองประจำการไม่ใช่เป็นการปลดทหารประจำการ จึงไม่อาจนำเวลาราชการตอนที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๗ เมษายน ๒๔๘๖ ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๘ (รวมทั้งระยะเวลาที่ได้ขยายออกไปตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๘๘ ด้วย) มารวมกับเวลาราชการในตอนต้นที่ ๓ เพื่อดำเนินการบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๓๐^๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ

^๑ มาตรา ๙ ทหารกองเกินที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ถึงสามสิบปีบริบูรณ์อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้าเป็นทหารกองประจำการเมื่อต้องเข้ากองประจำการก็ให้อยู่ในชั้นต่าง ๆ เป็นลำดับ ดังนี้

- กองประจำการสองปี
- กองหนุนชั้นที่ ๑ เจ็ดปี
- กองหนุนชั้นที่ ๒ สิบปี และ
- กองหนุนชั้นที่ ๓ หกปี

วันเริ่มรับราชการทหารกองประจำการนั้น ให้นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการเป็นต้นไป เมื่ออยู่ในกองประจำการครบกำหนดแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ตามลำดับชั้นจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑ ส่วนผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษหรือมีเหตุการณ์พิเศษ จะให้อยู่ในกองประจำการน้อยกว่าสองปีก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๓๔ การปลดทหารกองประจำการเป็นกองหนุนชั้นที่ ๑ นั้น ถ้ากระทรวงกลาโหมเห็นว่ามิเหตุจำเป็นที่จะเลื่อนกำหนดเวลาปลดไป ก็ให้ส่งเลื่อนไปได้ตามความจำเป็น

^๓ มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด

(๑) ลาออกโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญจากการรับราชการมาก่อน
ลาออก

(๒) ถูกปลดออกหรือถูกไล่ออก ในกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๓) ออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว

ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่ ให้คิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่

(ก) นายทหารซึ่งถูกปลดออกจากประจำการเป็นนายทหารกองหนุน โดยมีได้รับเบี้ยหวัด

ข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๙ ได้ เพราะนายนาค นุ่มดี ไม่ใช่ทหารซึ่งถูกปลดออกจากประจำการเป็น นายทหารกองหนุนโดยมิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญที่ได้เข้ารับราชการอีก ตามความใน (ก) ของมาตรา ๓๐ แห่งกฎหมายดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๒

บำเหน็จบำนาญ หากได้เข้ารับราชการอีก

(ข) นายทหารซึ่งลาออกจากประจำการเป็นนายทหารกองหนุน โดยมิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จหรือบำนาญ หากได้เข้ารับราชการเป็นทหารอีกและออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญในขณะที่เป็น ทหาร